

ها با خودکشی بازی بچه

Photo: viperagp/depositphotos.com

دو دختر نوجوان 13 و 15 ساله در جنت‌آباد خودکشی کردند، دو دختر نوجوان در اصفهان از روی پل پایین پریدند و خودکشی کردند. پسر بچه‌ای به علت اینکه مادرش موبایل و دوچرخه اش را فروخت اقدام به خودکشی کرد. این روزها خبرهای مربوط به خودکشی کودکان افزایش پیدا کرده و این یک زنگ خطر جدی برای جامعه است. جامعه ای که روز به روز فشار اقتصادی و اجتماعی بر آن افزایش پیدا می کند و کودکان و نوجوانان بخشی از قربانیانی هستند که بر اثر خشونت ناشی از فقر و فشارهای اجتماعی افسرده می شوند و دست به خودکشی می زنند. چندی پیش محمدمهدی تندگویان، معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان اشاره به آخرین آمار خودکشی در کشور گفت: تا پایان سال ۶۹، حدود چهار هزار و ۲۹۹ نفر در کشور اقدام به خودکشی کرده‌اند، اما منجر به مرگ آن دقیقا مشخص نیست و همیشه آماری که به ما می دهند، آمار اقدام به خودکشی است. این رقم طبق آمار ارائه شده از سوی نیروی انتظامی و نیز پایش‌های خود ماست. او درباره استان‌هایی که بیشترین و کمترین آمار اقدام به خودکشی را داشته‌اند، گفت: استان بزرگ تهران بیشترین میزان خودکشی و یزد کمترین میزان خودکشی را داشته است. تندگویان در ادامه با اعلام رده سنی‌ای که بیشترین آمار اقدام به خودکشی را داشته‌اند، بیان کرد: به طور متوسط در کل کشور در دو دوره رده‌سنجی آمار خودکشی بالا است؛ رده ۵۲ تا ۴۳ سال و همچنین ۵۳ سال به بالا بیشترین اقدام به خودکشی را داشته‌اند؛ یعنی بیشتر خودکشی‌ها در این رده سنی صورت می‌گیرد، اما چند سالی است که در افراد زیر ۷۱ سال هم اقدام به خودکشی مشاهده شده است. طبق آخرین آمار در کل کشور ۲۱۲ نفر زیر ۷۱ سال اقدام به خودکشی کردند. معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان در خصوص میزان خودکشی در گروه زنان و مردان گفت: در کل کشور آمار اقدام به خودکشی در زنان حدود دو سوم و در مردان یک سوم بوده است.

زیاد شدن خودکشی، دلیل بی اثر شدن آن نیست

صحبت‌های تندگویان در حالی مطرح می شود که اخبار افزایش خودکشی در میان جامعه مطرح می شود اما مسئولان آن را جدی نمی گیرند یا در موارد بسیاری آن را تکذیب می کنند. دکتر ملکوتی، رییس جمعیت علمی پیشگیری از خودکشی ایران در گفت و گو با «قانون» به این موضوع اشاره می کند و می گوید: «باید قبول کنیم که خودکشی در کشور زیاد شده و در مرحله بعد برای کم شدن آن تصمیم بگیریم. اینکه بگوییم چیزی نیست یا آمار را جدی نگیریم و از آن عبور کنیم و به دروغ بگوییم آمار کم شده نتیجه این می شود که آمار خودکشی سال به سال بیشتر می شود و بحران جدی کشور را فرا می گیرد اما می‌توانم بگویم که برنامه‌های خودکشی در کشور جدی نیست و باید به شکل جدی تری در کشور اجرا شود.»

برخورد مسئولان در برابر خودکشی: بنده خدا راحت شد

ملکوتی با اشاره به اینکه اثربخشی اقدامات هم برای کنترل خودکشی مهم است، می گوید: «اینکه بیاییم بگوییم ما این فعالیت‌ها را برای کاهش خودکشی انجام داده ایم اما در عمل هیچ اتفاق نیفتد، این نشانه شکست است. فقر و محرومیت در نهایت به افسردگی و خودکشی می رسد. این‌ها همه دودوتا چهارتاست. درست است که متغیرهای اجتماعی در گذر زمان تغییر می کنند اما تبعات منفی بعضی از آن‌ها در جامعه مانند روز روشن است و باید آن را کنترل کرد.» او درباره برخورد مسئولان با مقوله خودکشی می گوید: «اگر مادر حامله‌ای در بیمارستانی فوت کند، همان نیمه شب خبرش را به وزارتخانه می‌رسانند اما اگر کودکی در شهری خودکشی کند، هیچ کسی از آن خبردار نمی‌شود؛ مگر اینکه رسانه‌ها آن را اعلام کنند. باید وزارت بهداشت و استانداری نسبت به این موضوع حساس باشند اما اگر عکس‌العمل‌شان این باشد که راحت شد یا خدایا بمرزدش، این شوخی نیست. این یعنی مسئولان حساسیت‌شان نسبت به آسیب کم شده، آن وقت چه کسی باید جلوی آسیب را بگیرد. اینکه بگوییم بنده خدا راحت شد درست نیست.» مقوله آسیب اجتماعی موضوعی است که سازمان‌های دولتی نیز از سال گذشته با آن درگیر شده‌اند برای اینکه راه‌های مختلف را بررسی کنند و چاره‌اندیشی‌های زیادی برای آن انجام دهند اما اینکه چقدر به نتیجه برسد، آمار و ارقام خودکشی‌ها می‌گوید. ملکوتی می‌گوید: «مقوله پیشگیری از خودکشی در کشور در حال انجام است و مدیریت آن را به من داده‌اند اما باید هوشیار باشیم و متناسب با واقعیت‌هایی که در جامعه وجود دارد برنامه‌های پیشگیری از خودکشی را انجام دهیم. اگر واقع‌بین نباشیم، هر برنامه‌ای بچینیم به هیچ دردی نمی‌خورد.»

15 تا 20 سال، اوج سن خودکشی در ایران

در کشوری مانند ایران وقتی که شرایط اقتصادی سخت و تورم و بیکاری زیاد می شود، نتیجه این است که باید انتظار این را داشته باشیم که آسیب‌های اجتماعی مانند خودکشی هم زیاد شود. رییس سازمان پیشگیری از خودکشی می‌گوید: «وقتی شرایط اقتصادی خراب می شود آدم‌ها ممکن است دین و دنیای‌شان را هم بفروشند. بخشی از این اتفاق عمدی است؛ بخشی از آن مربوط به فشاری است که به مردم وارد می شود. در حوزه خودکشی در ایران بیشترین سنی که خودکشی می‌کنند، بین 15 تا 30 سال است. اگر بخواهیم دقیق‌تر هم

بگوییم، بین سن 15 تا 20 سال بیشترین آمار خودکشی را در کشور داریم. البته خودکشی در گروه‌های سنی و جنسیت متفاوت است. دو فاکتور جدی درباره خودکشی وجود دارد که به طور غیرمستقیم بر کودکان و نوجوانان تاثیر می‌گذارد. در مطالعاتی که در داخل کشور انجام شده است، معلوم شد که فقر خطر خودکشی را در ایران ازدو برابر تا 6 برابر افزایش داده است. این آمار داخلی است و خارجی نیست که بگوییم با فرهنگ کشور ما سازگار نیست. بیکاری و فقر می‌تواند روی افراد اقدام به خودکشی کرده از دو برابر در افرادی که فوت کرده‌اند به 6 برابر افزایش پیدا کند». افسردگی، عامل اصلی خودکشی در ایران است و وابستگی مستقیم به شرایط جامعه دارد. ملکوتی در ادامه می‌گوید: «یکی به دلیل استرس‌های اقتصادی و اجتماعی و دیگری به علت افسردگی‌هایی است که گریبانگیر مردم می‌شود. از سوی دیگر افسردگی تا هفت برابر خطر اقدام به خودکشی را افزایش می‌دهد. آمار نشان می‌دهد درباره کسانی که بعد از اقدام به خودکشی فوت کرده‌اند، این رقم به بالای 10 تا 12 بار هم رسیده است. سلامت روانی و عوامل اقتصادی و اجتماعی خودکشی را افزایش می‌دهد. در 10 سال گذشته در ایران خطر افسردگی به 13 درصد افزایش پیدا کرده است؛ یعنی از 6 درصد به 13 درصد اضافه شده است». در همین رابطه محمدعلی الستی، جامعه‌شناس به «قانون» می‌گوید: «دوره‌ای را تجربه می‌کنیم که زندگی نسل جدید از مسیر طبیعی فاصله زیادی گرفته است. مسیری که نسل‌های پیشین طی کرده‌اند؛ البته از نظر رفاه و تکنولوژی در شرایط بدتری قرار داشته اما آنان مسیری طبیعی را طی کردند و این مسیر طبیعی در روزگار امروز از کودکان و نوجوانان ما دریغ شده است». او در ادامه می‌افزاید: «بالاترین عامل خودکشی در بین ملت‌ها، خودکشی کسانی بوده که از محیط اجتماعی خود دور مانده‌اند. زمینه‌های خودکشی در کودکان و نوجوانان معمولاً اجتماعی و محیط انسانی است که به شکل‌های مختلف اتفاق می‌افتد. در خانواده‌ها افراد دور هم هستند اما با هم نیستند و هر کسی سرگرم بازی با تلفن همراهش است و کمترین ارتباط کلامی را برقرار می‌کنند. هر پدیده‌ای درباره نوجوانان داریم، نباید به دنبال علت باشیم، چرا که در تحلیل‌گرایی مشکل داریم و عادت کرده‌ایم برای پدیده‌ها دنبال علت بگردیم. در واقع پدیده‌ها علت ندارند بلکه عواملی هستند که بر وقوع یک پدیده تاثیر می‌گذارد. «ای کاش مسئولان به جای اینکه خودکشی‌ها و افزایش آن را رد کنند و نادیده بگیرند، به طور جدی فکری برای آن کنند.

منبع: پایگاه خبری قانون